

SEA V JUDIKÁTECH SPRÁVNÍHO SOUDU

RNDr. Libor Krajíček
Atelier T-plan, s.r.o.
(kontakt: 220 873 087; krajicek@t-plan.cz)

- Rozsudek Nejvyššího správního soudu (NSS) č. 1Ao 7/2011-526 ze dne 21.06. 2012 – zrušení OOP ZÚR JMK
- Rozsudek Krajského soudu v Brně č. 63 A3/2012-100 ze dne 26.09. 2012 – ÚP města Zlín

ROZSUDEK NSS 1 Ao 7/2011-526 (ZÚR JMK)

Hlavní příčina:

- *„...absence metodického postupu při hodnocení kumulativních a synergických vlivů koncepcí a územně plánovacích dokumentací (= ZÚR JMK), který by byl akceptován subjekty účastnícími se procesu schvalování těchto materiálů a zároveň odpovídal požadavkům právních předpisů (= stavební zákon)“ .*

ROZSUDEK NSS 1 Ao 7/2011-526 (ZÚR JMK)

Slabiny rozsudku:

- NSS nevzal v úvahu přílohu č. 4 ZOPV, resp. bod I.4.: „popsat charakter záměru a možnost kumulace (vlivů) s jinými záměry“.

- Tato rizika musí být vyhodnocena také v rámci procesu EIA.
- Rozsudek NSS č.j. 7 Ao9/2011 ze dne 03.05.2012: „*Vymezení ploch a koridorů pro určité záměry v územně plánovací dokumentaci neznamena automaticky jejich realizaci*“.
- Pro realizaci staveb v území zatíženém hlukem a imisemi **existuje jasně daný legislativní rámec** (územní a stavební řízení včetně projednání s dotčenými orgány a vlastníky pozemků) → **posuzuje, zda je stavba realizovatelná nebo ne na základě aktuální zátěže území.**
- Platná legislativa **nevztahuje tyto požadavky na pořizovací etapy ÚPD.**
- Konkrétní stavba **nemůže získat územní rozhodnutí, dokud celková zátěž neklesne pod úroveň limitu**
- Taková situace může v budoucnu nastat (postupné snižování zátěže).

METODOLOGICKÁ VÝCHODISKA VYPLÝVAJÍCÍ Z ROZSUDKU NSS (1) (ZÚR JMK)

- odst. [62] – definice pojmů
 - ✓ **kumulativní (hromadný) vliv** - součet vlivů stejného druhu (např. emise oxidů dusíku) z různých zdrojů, při posuzování jednotlivých zdrojů izolovaně by takový vliv nemusel být sledán
 - ✓ **synergický (společný) vliv** - působení vlivů různého druhu (např. současné působení více druhů emisí z různých zdrojů) na danou složku životního prostředí

METODOLOGICKÁ VÝCHODISKA VYPLÝVAJÍCÍ Z ROZSUDKU NSS (2) (ZÚR JMK)

- **minimální obsahový standard - odst. [72]**
 - ✓ popis vhodné metodologie,
 - ✓ zjištění a popis stavu životního prostředí a složek, které by mohly být negativně ovlivněny,
 - ✓ identifikace a popis možných kumulativních a synergických vlivů,
 - ✓ posouzení těchto vlivů (zejména zhodnocení jejich předpokládaných dopadů na složky životního prostředí)
 - ✓ závěr, zda jsou dopady akceptovatelné a za jakých podmínek,
 - ✓ vymezení kompenzačních opatření (*...pro předcházení, snížení nebo kompenzaci....*)
 - ✓ stanovení pravidel monitorování kumulativních a synergických vlivů
- zohlednit i plánované záměry, jejichž realizace je v budoucnu nejistá (územní rezervy ???)
- NSS přezkoumá, zda má hodnocení požadované náležitosti, je srozumitelné a logicky konzistentní, **odbornou obsahovou stránkou se nezabývá (!!!)**

METODOLOGICKÁ VÝCHODISKA VYPLÝVAJÍCÍ Z ROZSUDKU NSS (3) (ZÚR JMK)

- odst. [75] – hodnocení kumulativních vlivů
 - ✓ v případě většího počtu navrhovaných záměrů lokalizovaných do prostorově omezené části řešeného území,
 - ✓ je-li koncipován být jediný záměr v území (!!!), ve kterém se již nacházejí realizované záměry a jejichž společné působení s navrhovaným záměrem by mohlo mít kumulativní nebo synergický efekt,
- odst. [83] - zákon ani soud nepožadují exaktně přesná data, avšak, alespoň hrubý odborný odhad zátěže a vlivů musí být vždy možný.

METODOLOGICKÁ VÝCHODISKA VYPLÝVAJÍCÍ Z ROZSUDKU NSS (4) (ZÚR JMK)

■ odst. [85] + [86] – návrh opatření

- ✓ zákon ani soud, nepožadují na úrovni ZÚR přesná a technicky konkrétní kompenzační opatření pro konkrétní záměr nebo je ho část, u které dochází ke kumulaci vlivů,
- ✓ pro účely SZ postačuje např. uložení povinnosti kompenzovat popsané a zhodnocené kumulativní vlivy ve vztahu ke konkrétně uvedeným předpokládaným porušením složek životního prostředí.
- ✓ požadavek na zpracování oborové studie, resp. územní studie nebo regulačního plánu ve smyslu ust. §36, odst. 2 SZ lze považovat za relevantní opatření pro minimalizaci nebo kompenzaci některých kumulativních nebo synergických vlivů.

ZÁVĚRY ANALÝZY ROZSUDKU NSS 1 Ao 7/2011-526

- Koncepce řešení ZÚR JMK nebyla zpochybněna
- Mechanická transpozice směrnic ES do české legislativy
- Podnět k novele zák. č. 100/2001 Sb. – závaznost závěrů SEA pro proces EIA
- Vodítko pro návrh metodiky hodnocení K+S vlivů ZÚR

Rozsudek Krajského soudu č. 63 A3/2012-100

(ÚP města Zlín)

■ Žaloba

- ✓ Návrh na zrušení OOP č. 1/2011 - Územního plánu města Zlína (schválen Zastupitelstvem města Zlína usnesením č. 2/9Z/2011 dne 15. 12. 201, a to v části ploch č. 231, č. 486 a souvisejících ploch č. 525 a č. 1079 v lokalitě „Vršava“.

■ Odůvodnění (mj.)

- ✓ k napadenému ÚP nebylo zpracováno kompletní posouzení vlivů ÚPD (jako koncepce) na životní prostředí (SEA)
- ✓ bylo zpracováno jen posouzení variant ploch pro dopravní infrastrukturu.
- ✓ nezákonný postup při provedení tohoto vyhodnocení ⇒ nezákonnost procesu pořízení OOP.

Rozsudek Krajského soudu č. 63 A3/2012-100 (ÚP města Zlín)

Proces SEA ÚP - summary:

- Návrh zadání ÚP (pořizovatel) → koordinované stanovisko KÚ ZK ze dne 02. 11. 2007, č. j. KUZL66660/2007,,
 - ✓ Omezení rozsahu zpracování vyhodnocení vlivů na ŽP jen na určité záměry (dopravní infrastruktura).
 - ✓ Ve zbývajících částech návrhu zadání ÚP neshledal nezbytnost komplexního posouzení vlivů na ŽP → splnil povinnost vést zjišťovací řízení v případě ÚPD (srv. rozsudek NSS zde dne 18. 01. 2011, č. j. 1 Ao 2/2010-206).
- Dle zadání zpracován koncept ÚP Zlín vč. „Vyhodnocení vlivů konceptu ÚP na udržitelný rozvoj území“, obsahuje komplexní posouzení vlivů na životní prostředí v rámci záměrů obsažených v zadání,
- Vyhodnocení vlivů na udržitelný rozvoj území splňovalo všechny obsahové náležitosti dle přílohy 5 vyhlášky č. 500/2006 Sb. a odpovídalo svým rozsahem zadání.

Rozsudek Krajského soudu č. 63 A3/2012-100

(ÚP města Zlín)

Závěr KS:

- S ohledem na výše uvedené lze konstatovat, že:
 - ✓ posuzování vlivů na životní prostředí probíhalo v rámci jednotlivých fází zcela v souladu s právními předpisy, zejména zákonem o posuzování vlivů na životní prostředí a stavebním zákonem.
 - ✓ proces pořízení opatření obecné povahy z tohoto hlediska nebyl veden nezákonným způsobem.
 - ✓ Tato námitka navrhovatelky je tedy nedůvodná.

Rozsudek Krajského soudu č. 63 A3/2012-100

(ÚP města Zlín)

Diskuse rozsudku

- Stanovisko příslušného úřadu dle § 10i) ZOPV → omezení posouzení pouze na vybrané záměry ????
- ÚP = koncepce dle § 10a), odst. 1, písm. b) ZOPV
- Postup dle § 10i) tohoto zákona
 - ✓ „.....orgán kraje při pořizováníúzemního plánu stanoví podrobnější požadavky na obsah a rozsah vyhodnocení vlivů na životní prostředí včetně návrhu zpracování možných variant řešení“ (odst. 3, § 10i) zákona)
- Zdánlivě korektní využití dikce zákona **X** popření smyslu „strategického posouzení vlivů na životní prostředí“ (Směrnice ES 2001/42/ES, ZOPV, stavební zákon)
- Vždy strategické posouzení koncepce jako celku.
- **Degradace SEA ÚP** na řešerši environmentální problematiky vybraných záměrů bez zohlednění souvislostí a vazeb ostatních částí koncepce řešení a vyhodnocení jejich vlivů na složky životního prostředí.

ZÁVĚR

- Rozsudek NSS č. č. 1Ao 7/2011-52:
 - ✓ významný impuls pro posun v metodice posuzování vlivů ÚPD na životní prostředí,
 - ✓ podněty, které je žádoucí při posuzování ÚPD využít.

POCITY, DOJMY, OTÁZKY:

- Existují judikatuře NSS k jednotlivým OOP typu ÚPD existují vnitřní rozpory ?
- Naplňuje česká legislativa (stavební zákon, zákon o ochraně ovzduší, zákon o ochraně veřejného zdraví) dostatečným způsobem evropské směrnice ??
- Evropské směrnice se míjejí s realitou současné praxe předprojektové a projektové přípravy investičních záměrů ???
- Chybný postup příslušného orgánu v rámci ZŘ je v souladu se zákonem ?????

Děkuji za pozornost

